

O teškoćama prikupljanja farmaceutskog otpada

Skup posvećen izazovima i problemima sa kojima se građani i institucije u Novom Sadu suočavaju po pitanju farmaceutskog otpada prikupljenog od građana...

Organizacija Inženjeri zaštite životne sredine iz Novog Sada organizovala je skup posvećen izazovima i problemima sa kojima se građani i institucije u Novom Sadu suočavaju po pitanju farmaceutskog otpada prikupljenog od građana. Domaćin ovog skupa bila je Privredna komora Vojvodine.

Do ovog okruglog stola došlo je na inicijativu lokalnog ombudsmana Grada Novog Sada Marine Popović Ivetić. Ona je predstavila genezu bavljenja ovom problematikom i naglasila da je motiv za organizaciju ovog skupa pokušaj da se problem osvetli sa svih strana i da se ukaže na moguća rešenja, bez aspiracija da se traže krivci za problem.

U uvodnom izlaganju, predsednik Inženjera zaštite životne sredine Igor Jezdimirović i sekretar udruženja industrije Privredne komore Vojvodine Zoran Trpovski istakli su osnovne probleme koji karakterišu ovu oblast – nedorečeno i teško primenjivo zakonodavstvo, subjektivne i objektivne prepreke u radu apotekarskih ustanova, kao i zanemarljivu pažnju svih segmenata društva usmerenu ka ovom problemu.

Po slovu zakona, sve apoteke su obavezne da prime i zbrinu farmaceutski materijal koji im građani donesu – najčešće neiskorišćene lekove i lekove kojima je istekao rok upotrebe. U praksi, to se dešava veoma retko, maltene na nivou incidenta.

Inženjeri zaštite životne sredine sprovedi su istraživanje među apotekarskim ustanovama u Novom Sadu, koje su predstavile pravica Ivana Milovac i master farmacije Ana Jezdimirović.

Istraživanjem su obuhvaćene 192 apotekarske jedinice na teritoriji Novog Sada. Čak 47 apotekarskih jedinica se nije odazvalo, 20 je navelo da ne prikuplja farmaceutski otpad od građana, dok su se 125 apotekarskih jedinica izjasnile da prikupljaju farmaceutski otpad. Najveći problem, po izjavama apotekara, predstavlja činjenica da troškove zbrinjavanja farmaceutskog otpada snose apotekarske ustanove. Kao ozbiljnu objektivnu prepreku naveli su i prostorna i kadrovska ograničenja, jer je praktično nemoguće prihvatiti farmaceutski otpad od građana, po propisanim procedurama, u uslovima kada male apoteke, a takvih je najviše, rade u skućenom prostoru sa po jednim radnikom u smeni. Zakonska regulativa je nedorečena i nije dovoljno usaglašena – ne pokriva u dovoljnoj meri određene specifičnosti aspekata upravljanja farmaceutskim otpadom i zahteva parcijalnu primenu većeg broja propisa.

Vladimir Dragović, direktor DRA Group i predsednik Saveta za cirkularnu ekonomiju Privredne komore Vojvodine, posebnu pažnju posvetio je zakonskim rešenjima kojima se ova oblast reguliše. Po njegovim rečima, osnovni problem je grubo kršenje zakona koji je nemoguće sprovesti. Stoga je i zaključio da je optimalno rešenje doneti potpuno nov Za-

kon o upravljanju otpadom, a ne ponovo menjati zastareo i prevaziđen aktuelni zakon iz 2009. godine. Naglasio je da se mora doneti zakon koji će, na bazi dosadašnjih iskustava, svi morati, a i biti u mogućnosti da poštuju i sprovede.

Iskustva u radu u ovoj oblasti, odnosno dobru apotekarsku praksu u odnosu na zakonsku regulativu predstavila je Ljiljana Kaić, sanitarno ekološki inženjer iz Apoteke Subotica. Ona je navela da je Apoteka Subotica jedinstven primer u našoj zemlji, jer prikuplja farmaceutski otpad od građana još od 2009. godine. Problem sa finansiranjem je rešen tako, što je ovaj trošak od 2014. godine prihvatila lokalna samouprava, a radi se o godišnjim izdvajanjima do 700.000 dinara.

Gordana Šljivančanin, direktorka operatera Investfarm – Impex doo iz Beograda, potvrdila je sve ranije navedene zaključke, nalazeći da je rešenje problema u osavremenjavanju zakonske regulative i omogućavanju njegove implementacije u praksi. Navela je i da praksa pokazuje da u Srbiji ima i lanaca apoteka koji uredno zbrinjavaju farmaceutski otpad od građana, a to finansiraju iz sopstvenih izvora. Naglasila je i veliku važnost edukacije, kojom bi morali biti obuhvaćeni svi, od građana, preko apotekarskih ustanova, do operatera. ■